Meldcode

kindermishandeling en

huiselijk geweld

Basisschool het Veer

Inhoud

H1 - Meldcode 3

H2 - Stappenplan 4

H3 - Stap 1: In kaart brengen van signalen 4

H4 - Stap 2: Collegiale consultatie 7

H5 - Stap 3: Gesprek met de ouders 7

H6 - Stap 4: Weging 7

H7 - Stap 5: zelf hulp organiseren of melden 7

H8 - Verantwoordelijkheden 8

H1 - Meldcode

Het team en directie van Basisschool het Veer stelt

Overwegende

- dat wij als basisschool verantwoordelijk zijn voor een goede kwaliteit zorg voor onze leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van zorg voor de leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;

- dat van de leerkracheten die werkzaam zijn op Het Veer op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht, dat zij in alle contacten met kinderen attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;

- dat basisschool Het Veer een meldcode wenst vast te stellen, zodat de leerkrachten en overige teamleden die op school werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;

- dat Het Veer in deze code ook vastlegt, op welke wijze het managementteam de leerkrachten bij deze stappen ondersteunt;

- dat onder **huiselijk geweld** wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling en eergerelateerd geweld. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex) partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;

- dat onder **kindermishandeling** wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eergerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

- dat onder team in deze code wordt verstaan: de beroepskracht die voor het Veer werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen zorg, begeleiding, onderwijs, of een andere wijze van ondersteuning biedt;

In aanmerking nemende
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet maatschappelijke ondersteuning

de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en kindermishandeling vast.

H2 - Stappenplan

Bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling is het belangrijk dat een aantal stappen door het team doorlopen worden.
1- In kaart brengen van de signalen
2- Het raadplegen van deskundige collega's
3- Het gesprek met ouders aangaan
4- Het wegen van de aard en de ernst van de mishandeling
5-Gaan we zelf hulp organiseren of gaan we een melding maken

In de volgende hoofdstukken worden deze stappen toegelicht.

H3 - Stap 1: In kaart brengen van signalen

We beschrijven als team de signalen steeds zo feitelijk mogelijk. Wanneer er ook hypothesen en veronderstellingen worden vastgelegd, dan vermelden we uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. We maken een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht. Als er informatie van derden wordt gebruikt, wordt de bron vastgelegd. Een diagnoses wordt alleen vastgesteld door een bevoegde beroepskracht.

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht, dan wordt melding gemaakt bij de leidinggevende of de directie, conform de interne richtlijnen. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Op basisschool het Veer maken we gebruik van de signaleringslijst *Kindermishandeling: signaleren en handelen.* (Wolzak, A. 2009, 6e druk).

<u>Signalenlijst 4 tot 12 jaar</u>

Lichamelijk welzijn

- blauwe plekken, brandwonden, botbreuken, snij-, krab- en bijtwonden
- groeiachterstand
- te dik
- slecht onderhouden gebit
- regelmatig buikpijn, hoofdpijn of flauwvallen
- kind stinkt, heeft regelmatig smerige kleren aan
- oververmoeid
- vaak ziek
- ziektes herstellen slecht
- kind is hongerig
- eetstoornissen
- achterblijvende motoriek
- niet zindelijk op leeftijd dat het hoort

Gedrag van het kind

- timide, depressief
- weinig spontaan

- passief, lusteloos, weinig interesse in spel
- apathisch, toont geen gevoelens of pijn
- in zichzelf gekeerd, leeft in fantasiewereld
- labiel
- erg nerveus
- hyperactief
- negatief zelfbeeld, weinig zelfvertrouwen, faalangst
- negatief lichaamsbeeld
- agressief, vernielzucht
- overmatige masturbatie

- tegenover andere kinderen:
- agressief
- speelt weinig met andere kinderen
- vluchtige vriendschappen (12-18)
- wantrouwend
- niet geliefd bij andere kinderen

- tegenover ouders:
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- gedraagt zich in bijzijn van ouders anders dan zonder ouders

- tegenover andere volwassenen:
- angst om zich uit te kleden
- angst voor lichamelijk onderzoek
- verstijft bij lichamelijk contact
- angstig, schrikachtig, waakzaam
- meegaand, volgzaam
- agressief
- overdreven aanhankelijk
- wantrouwend
- vermijdt oogcontact

- overig:
- plotselinge gedragsverandering
- gedraagt zich niet naar zijn leeftijd
- slechte leerprestaties
- rondhangen na school
- taal- en spraakstoornissen

Gedrag van de ouder
- onverschillig over het welzijn van het kind
- laat zich regelmatig negatief uit over het kind

- troost het kind niet
- geeft aan het niet meer aan te kunnen
- is verslaafd
- is ernstig (psychisch) ziek
- kleedt het kind te warm of te koud aan
- zegt regelmatig afspraken af
- houdt het kind vaak thuis van school
- heeft irreële verwachtingen van het kind
- zet het kind onder druk om te presteren

Gezinssituatie

- samengaan van stressvolle omstandigheden, zoals slechte huisvesting, financiële problemen en relatieproblemen
- sociaal isolement
- alleenstaande ouder
- partnermishandeling
- gezin verhuist regelmatig
- slechte algehele hygiëne

Signalen specifiek voor seksueel misbruik
Lichamelijk welzijn

- verwondingen aan geslachtsorganen
- vaginale infecties en afscheiding
- jeuk bij vagina of anus
- pijn in bovenbenen
- pijn bij lopen of zitten
- problemen bij plassen
- urineweginfecties
- seksueel overdraagbare aandoeningen

Gedrag van het kind

- drukt benen tegen elkaar bij lopen
- afkeer van lichamelijk contact
- maakt afwezige indruk bij lichamelijk onderzoek
- extreem seksueel gekleurd gedrag en taalgebruik
- zoekt seksuele toenadering tot volwassenen

Hoe meer van de genoemde signalen het kind uitzendt, hoe groter de kans dat er sprake is van kindermishandeling. Maar er zijn ook kinderen waaraan niet of nauwelijks valt op te merken dat ze worden mishandeld.

H4 - Stap 2: Collegiale consultatie

We bespreken de signalen in ieder geval met een deskundige collega. Bij twijfel vragen we zo nodig[1] ook advies aan het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of aan het Steunpunt Huiselijk Geweld.

H5 - Stap 3: Gesprek met de ouders

We bespreken de signalen met de ouders. Wanneer een leerkracht ondersteuning nodig heeft bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouders, dan wordt een deskundige collega en/of het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld geraadpleegd.
Tijdens het gesprek volgen we de volgende procedure:

1. leg de ouders het doel uit van het gesprek;
2. beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan;
3. nodig de ouders uit om een reactie hierop te geven;
4. kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van vrouwelijke genitale verminking kunt u daarbij de Verklaring tegen meisjesbesnijdenis gebruiken.

Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de ouders, is alleen mogelijk als:
- de veiligheid van de cliënt, die van u zelf, of die van een ander in het geding is;
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouders door dit gesprek het contact met u zal verbreken.

H6 - Stap 4: Weging

We wegen op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de cliënt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. We wegen eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. We maken bij het inschatten van het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling geen gebruik van een risicotaxatieinstrument.

H7 - Stap 5: zelf hulp organiseren of melden

Zelf hulp organiseren
Op basis van de afweging in stap 4, wanneer wij inschatten dat het kind (en eventueel de gezinsleden) redelijkerwijs voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermt is, dan:
- organiseren we de noodzakelijke hulp;
- volgen we de effecten van deze hulp;
- doe we alsnog een melding als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint.

[1] De KNMG Meldcode Kindermishandeling vraagt van artsen om altijd ook advies in te winnen van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld

Melden en bespreken met de cliënt
Kunnen we een leerling niet voldoende tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen of twijfelen we er aan of we voldoende bescherming hiertegen kunt bieden, dan:
- melden we het vermoeden bij het Advies-en Meldpunt Kindermishandeling of bij het Steunpunt Huiselijk Geweld;
- sluiten we bij de melding zoveel mogelijk aan bij feiten en gebeurtenissen en geven duidelijk aan indien de informatie die we melden (ook) van anderen afkomstig is;
- overleggen we bij de melding met het Advies-en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld wat we na de melding, binnen de grenzen van ons gebruikelijke werkzaamheden, zelf nog kunt doen om de leerling (en eventueel de gezinsleden) tegen het risico op huiselijk geweld of op mishandeling te beschermen.

We bespreken onze melding vooraf met de leerling (vanaf 12 jaar) en of met de ouders.
1. We leggen uit waarom we van plan zijn een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is;
2. We vragen de ouders uitdrukkelijk om een reactie;
3. in geval van bezwaren van de ouders, overleggen we op welke wijze we tegemoet kunt komen aan deze bezwaren;
4. is dat niet mogelijk, dan wegen we de bezwaren af tegen de noodzaak om onze leerling (of zijn gezinslid) te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. We betrekken in deze afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling (of zijn gezinslid) door het doen van een melding daartegen te beschermen;
5. We doen een melding indien naar ons oordeel de bescherming van de leerling (of zijn gezinslid) de doorslag moet geven.

Van contacten met ouders over de melding zien we af:
- als de veiligheid van de leerling, die van teamleden, of die van een ander in het geding is;
- als we goede redenen hebben om te veronderstellen dat de ouders daardoor het contact met ons zal verbreken.

H8 - Verantwoordelijkheden
Als basisschool zijn wij verantwoordelijk voor het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat. Om het voor beroepskrachten mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt basisschool het Veer er zorg voor dat:

- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid wordt gegeven aan het doel en de inhoud van de meldcode;

- regelmatig een aanbod wordt gedaan van trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering zodat beroepskrachten voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;

- er voldoende deskundigen beschikbaar zijn die de beroepskrachten kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de code;

- de meldcode aansluit op de werkprocessen binnen de organisatie;

- de werking van de meldcode regelmatig wordt geëvalueerd en dat zo nodig acties in gang worden gezet om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;

- afspraken worden gemaakt over de wijze waarop het Veer zijn beroepskrachten zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen.